

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY ZESPOŁU SZKÓŁ IM. JANA PAWŁA II W ZASUTOWIE

„W wychowaniu chodzi właśnie o to, żeby każdy człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem, o to, ażeby bardziej był, a nie miał, a więc przez to wszystko, co ma, co posiada, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem(...).”

Jan Paweł

Spis treści:

I. Podstawowe akty prawne

II. Misja szkoły

III. Podstawowe zasady wychowania

IV. Wartości wychowawcze ważne dla całej społeczności szkolnej i wizerunek ucznia

V. Cel główny

VI. Cele szczegółowe

VII. Powinności wychowawcze nauczycieli, wychowawców klasy i pracowników szkoły

VIII. Wychowawcze treści zawarte w statucie i regulaminie szkolnym

IX. Zasady współpracy wychowawczej z rodzicami

X. Zasady funkcjonowania samorządu uczniowskiego

XI. Formy pracy wychowawczej

I. Podstawowe akty prawne:

- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z dnia 10 grudnia 1948r.
- Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z dnia 4 listopada 1950r.
- Deklaracja Praw Dziecka z 1959r.
- Konwencja o Prawach Dziecka Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989r.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997r. (art. 48,53,70)
- Ustawa o systemie oświaty z dn. 7.09.1991r. (art. 1,5,33,34a,40)
- Ustawa z dn. 26.01.1982r. Karta Nauczyciela (art.6)
- Program Polityki Prorodzinnej Państwa z dn. 17.11.1998r.
- Rozporządzenie MEN z dn. 15.02.1999r. w sprawie ramowego statutu szkoły publicznej (& 2.1, & 2.2)
- Rozporządzenie MEN z dn. 15.02.1999r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego
- Ramowy Statut szkoły
- Podstawa Programowa kształcenia ogólnego

Papież rozumie wychowanie jako proces stawania się człowieka coraz bardziej człowiekiem.

Człowiek ma troszczyć się o to, aby coraz bardziej „być”, a nie tylko więcej „mieć”. Praca wychowawcza wiąże się z bezpośrednią formacją sumienia. Jan Paweł II rozróżnia wyraźnie wychowanie od wykształcenia. Człowiek właściwie wychowany jest dojrzały i zdolny jest wychowywać sam siebie i innych. Proces wychowania powinien zmierzać w kierunku kultury życia, która zmienia postawę człowieka z obojętności na zainteresowanie. W procesie tym doniosłą rolę odgrywają wychowawcy, którzy są współpracownikami Boga – wychowawcy. Działania pedagogiczne rodziny i szkoły nie wystarczą lub mogą być zniweczone, jeśli sam wychowanek nie podejmie dzieła swego wychowania.

Szczególne rolę w wychowaniu odgrywa rodzina, która jest specyficzną wspólnotą osób, w której jednostka rodzi się, wzrasta i dojrzewa. Rodzina jest szkołą cnót społecznych i przyszłością dziecka.

Rodzice są pierwszymi wychowawcami. Ważną rolę odgrywają istniejące relacje między nimi.

II. Misja szkoły

Wykreowanie człowieka, który zgodnie z nauką patrona szkoły Jana Pawła II, potrafi odróżnić dobro od zła oraz czuje się odpowiedzialny za siebie i innych.

III. PODSTAWOWE ZASADY WYCHOWANIA

- **Pierwotne i największe prawa wychowawcze posiadają rodzice w stosunku do swoich dzieci.**
- **Nauczyciele wspierają rodziców w dziedzinie wychowania.**
- **Celem wspólnym nauczycieli i rodziców jest wszechstronny rozwój osobowy uczniów.**

IV. WARTOŚCI WYCHOWAWCZE ważne dla całej społeczności szkolnej i wizerunek ucznia:

1. Miłość do Ojczyzny

Uczeń:

- Zna i szanuje symbole narodowe (godło, flaga, zna i śpiewa hymn państwowy)
- Dbą o poprawne posługiwanie się językiem ojczystym
- Świadomie uczestniczy w uroczystościach o charakterze patriotycznym

Uczeń gimnazjum:

- Docenia wartość Konstytucji RP, jako
- Wykazuje chęć poznawania ojczystego kraju i tradycji
- Wykazuje postawę obywatelską
- Szanuje dorobek kulturowy i tradycję swojego kraju oraz innych narodów

Uczeń klas I – VI:

- Poznaje historię i tradycję regionalną w kontekście tożsamości narodowej

Uczeń klas IV – VI i gimnazjum

- Określa swoją przynależność kulturową poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją

Uczeń klas I – III:

- Zna najważniejsze wydarzenia historyczne i wie, że SA ludzie szczególnie zasłużeni

2. Szacunek do drugiego człowieka

Uczeń:

- Jest wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka i gotowy pójść mu z pomocą
- Jest tolerancyjny wobec osób innej narodowości, wyznań i rasy
- Aktywnie uczestniczy w akcjach charytatywnych
- Szanuje ludzi i ich pracę, przekonania, poglądy, cudzą własność i mienie publiczne
- Wykazuje odwagę w obronie słabszych
- Nawykowo stosuje zwroty grzecznościowe

Uczeń gimnazjum:

- Dotrzymuje terminów, szanuje czas swój i innych ludzi

3. Dbłość o dobre imię szkoły, swojego miejsca zamieszkania oraz środowiska i regionu

Uczeń:

- Zna i szanuje symbole i tradycje szkolne (godło, sztandar, zna i śpiewa hymn szkoły)
- Ma poczucie przynależności do wspólnoty szkolnej, lokalnej, regionalnej, narodowej i europejskiej
- Chętnie uczestniczy w pracach na rzecz klasy, szkoły
- Godnie reprezentuje szkołę, chętnie uczestniczy w akademiach, konkursach szkolnych i pozaszkolnych, zawodach sportowych starając się uzyskiwać, jak najlepsze wyniki
- Zna życie i działalność Patrona szkoły Jana Pawła II, wdraża w życie wartości, które głosił oraz identyfikuje się z jego nauką

4. Poczucie odpowiedzialności z swoje postępowanie i postępowanie innych:

Uczeń:

- Stara się przewidzieć skutki swoich działań, wykorzystuje wcześniejsze doświadczenia i gotów jest ponosić konsekwencje swoich czynów
- Ma poczucie obowiązku i wytrwale dąży do celu
- Stara się nie zawieść drugiego człowieka i spełnić daną obietnicę
- Działając w grupie poczuwa się do współodpowiedzialności
- Przewiduje konsekwencje swojego zachowania, potrafi skorygować zachowania negatywne

5. Odwaga w prezentowaniu i obronie swoich przekonań

Uczeń:

- Prezentuje swoje zdanie, nie boi się przełamać stereotypów myślenia
- Reaguje zdecydowanie na dostrzeżone przejawy zła

6. Uczciwość, rzetelność

Uczeń:

- Wie, że nie można dążyć do zaspokajania swoich pragnień kosztem innych
- W życiu kieruje się prawdą, przeciwstawia się kłamstwu i obłudzie
- Na miarę swoich możliwości starannie i dokładnie wypełnia swoje obowiązki

7. Ciekawość świata i dbałość o rozwój kulturalny i osobowościowy

Uczeń:

- Chętnie zdobywa wiedzę korzystając z różnych źródeł
- Prezentuje postawę badawczą w poznawaniu prawidłowości świata przyrody
- Rozwija swój talent i swoje zainteresowania uczestnicząc w zajęciach dodatkowych
- Jest przedsiębiorczy i podejmuje własne inicjatywy
- Uczestniczy w różnych formach kultury
- Ma swoje upodobania, jako twórca i odbiorca sztuki
- Posługuje się technologią informacyjno – komunikacyjną
- Świadomie i z rozwagą korzysta ze środków masowego przekazu
- Opanowuje język obcy tak, aby skutecznie porozumieć się w innym kraju
- Realizuje własne plany i marzenia życiowe
- Ma poczucie własnej wartości

8. Dbłość o własny rozwój fizyczny oraz zdrowie i higienę osobistą

Uczeń:

- Lubi ruch i chętnie uprawia sport
- Dbą o właściwy strój odpowiedni do okoliczności i do pogody
- Świadomie działa na rzecz ochrony środowiska
- Rozpoznaje sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu oraz podejmuje działania zwiększające bezpieczeństwo

V. CELEM GŁÓWNYM PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO jest wszechstronny rozwój osobowy ucznia(w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym i duchowym).

VI. CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Tworzenie bezpiecznego środowiska szkolnego.
2. Integrowanie zespołów klasowych poprzez samorządność uczniowską.
3. Kształtowanie właściwych postaw wobec zdrowia fizycznego i psychicznego.
4. Wyrabianie nawyków współdziałania i współtworzenia w grupie.
5. Przygotowanie uczniów do uczestniczenia w życiu kulturalnym.
6. Stworzenie możliwości rozwoju indywidualnych zainteresowań i zdolności.
7. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania wartości moralnych

VII. POWINNOŚCI WYCHOWAWCZE NAUCZYCIELI, WYCHOWAWCÓW KLASY I PRACOWNIKÓW SZKOŁY

1. Nauczyciele w swojej pracy wychowawczej zmierzają do tego, aby uczniowie:
 - 1/Znajdowali w szkole środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym).
 - 2/Rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie.
 - 3/Mieli świadomość życiowej użyteczności zarówno poszczególnych przedmiotów szkolnych, jak i całej edukacji na danym etapie.
 - 4/Stawali się coraz bardziej samodzielni w dążeniu do dobra w jego wymiarze indywidualnym i społecznym, godząc umiejętnie dążenie do dobra własnego z dobrem innych, odpowiedzialność za siebie z odpowiedzialnością za innych oraz wolność własną z wolnością innych.
 - 5/Poszukiwali, odkrywali i dążyli na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia wielkich celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie.
 - 6/Uczyli się szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego oraz przygotowywali się do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w

państwie w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych.

7/Przygotowywali się do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości oraz mieli możliwość doskonalenia się.

8/Kształtowali w sobie postawę dialogu, umiejętność słuchania innych i rozumienia ich poglądów; umieli współdziałać i współtworzyć w szkole wspólnotę nauczycieli i uczniów.

2. Szkoła umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej .

1/Na życzenie rodziców szkoła organizuje lekcje religii w wymiarze 2 godzin tygodniowo dla każdej klasy i oddziału przedszkolnego. Rodzice wyrażają swoją wolę, dotyczącą uczestnictwa dzieci w lekcjach religii słownie, podczas zapisywania dziecka do szkoły.

2/Nauczanie religii odbywa się w oparciu o program i podręczniki zatwierdzone przez władze Kościoła Katolickiego.

3/Uczniowie uczęszczający na lekcje religii uzyskują trzy kolejne dni zwolnienia z zajęć szkolnych, w celu odbycia rekolekcji wielkopostnych, dla pozostałych dzieci szkoła zapewnia opiekę na świetlicy.

4/W pomieszczeniach szkolnych może być umieszczony krzyż, a dzieci mogą odmawiać modlitwę przed i po zajęciach lekcyjnych.

Nauczyciele w pracy wychowawczej , wspierając rodziców powinni zmierzać do tego, aby uczniowie:

- 1) Znajdowali w szkole środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego
- 2) Mieli świadomość życiowej użyteczności edukacji na danym etapie
- 3) Poszukiwali, odkrywali i dążyli poprzez rzetelną pracę do osiągnięcia wielkich celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie
- 4) Uczyli się szacunku dla dobra wspólnego
- 5) Przygotowywali się do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych
- 6) Kształtowali w sobie postawę dialogu, umiejętność słuchania, bycia tolerancyjnymi dla poglądów innych
- 7) Umieli współtworzyć w szkole wspólnotę uczniów, nauczycieli i rodziców

POWINNOŚCI WYCHOWAWCZE KAŻDEGO NAUCZYCIELA:

Nauczyciel w swojej pracy wychowawczej, wspierając w tym zakresie obowiązki rodziców, na każdej lekcji własną postawą i przez stawianie konstruktywnych sytuacji wychowawczych powinien:

- kształtować u uczniów pozytywne nastawienie do podejmowania wysiłku intelektualnego oraz postawy dociekliwości
- pobudzać uczniów do zaradności, podejmowania działań w sytuacjach otwartych i niepewnych
- uczyć kultury życia codziennego, wyrabiania samodzielności, aktywności, twórczego rozwiązywania problemów, poszanowania pomysłów
- rozwijać u uczniów zdolności poznawcze i ukierunkowywać zainteresowania dziecka
- kształcić u uczniów postawy aktywnego odbiorcy dostrzegającego wartości artystyczne, humanistyczne, patriotyczne, społeczne w utworach literackich i innych tekstach
- uczyć kształtować i wprowadzać do czynnego słownictwa elementarnych pojęć społecznych, przyrodniczych, matematycznych, technicznych, z zakresu sztuki i muzyki, umożliwiających przygotowanie do życia w otaczającej rzeczywistości
- uczyć uczniów ustawicznego samokształcenia i bogacenia własnego warsztatu pracy umysłowej, wyrabiania nawyku korzystania z różnych źródeł informacji
- kształcić świadomość życiowej użyteczności zarówno poszczególnych przedmiotów szkolnych, jak i całej edukacji na danym etapie
- uczyć szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego, rozwijać u uczniów poczucie odpowiedzialności za siebie, rodzinę, szkołę, region, ojczyznę
- uczyć zasady dobrej organizacji pracy, stanowczości, krytycyzmu, korygowania błędów
- wyrabiać u uczniów odpowiedzialność za własny organizm i zdrowie, a także zdrowie innych
- kształtować postawę dialogu, umiejętność słuchania innych i rozumienia ich poglądów
- uczyć współdziałać i współtworzyć w szkole wspólnotę nauczycieli i uczniów.
- rozpoznawać, reagować i przeciwdziałać zagrożeniom i patologiom zgodnie z wypracowanymi i obowiązującymi w szkole procedurami

POWINNOŚCI WYCHOWAWCÓW KLASOWYCH

Nauczyciel wychowawca powinien:

- rzetelnie, corocznie zapoznać uczniów i rodziców z podstawowymi dokumentami regulującymi życie szkoły: Statut Szkoły, Program Wychowawczy, Wewnętrzny System Oceniania, plan swojej pracy wychowawczej
- zapewnić uczniom i rodzicom wszechstronną informację dotyczącą postępów w nauce i zachowaniu oraz wymagań edukacyjnych stawianych przez szkołę
- rozpoznawać sytuację wychowawczą uczniów i poinformować pedagoga oraz nauczycieli uczących o trudnych przypadkach w tym zakresie
- opracować klasowy plan pracy wychowawczej w oparciu o Program Wychowawczy Szkoły oraz w porozumieniu z uczniami i rodzicami
- dokonywać ewaluacji skuteczności w/w programów
- podejmować systematyczny wysiłek zmierzający do wytworzenia prawidłowej, życzliwej i sprzyjającej pracy i rozwojowi atmosfery w zespole klasowym
- dbać o rozwój samorządności w klasie
- uczestniczyć we wszystkich sytuacjach ważnych dla klasy
- ukazywać uczniom możliwości spędzania wolnego czasu, organizowania bezpiecznego wypoczynku i planowania pracy
- kształcić u uczniów nawyki dbania o estetykę otoczenia szkoły, klasy, domu
- wdrażać do kultywowania świąt, tradycji, obyczajów i obrzędów
- wdrażać uczniów do uczestniczenia w życiu kulturalnym szkoły, środowiska, regionu, kraju
- zapoznawać uczniów ze sposobami zachowania się w przypadku zagrożeń cywilizacyjnych dla zdrowia i bezpieczeństwa człowieka
- integrować wychowawcze działania szkoły i rodziny
- zachęcać wychowanków do podejmowania działań na rzecz klasy, szkoły, rodziny, najbliższego środowiska
- rozwiązywać bieżące problemy dydaktyczne i wychowawcze we współpracy z rodzicami, nauczycielami, pedagogiem szkolnym oraz instytucjami wspierającymi dziecko i rodzinę
- wskazać różnorodne metody porozumiewania się w sytuacjach problemowych
- eliminować przejawy przemocy i agresji w szkole i w domu zgodnie z obowiązującymi procedurami
- czuwać nad przestrzeganiem obowiązującego w szkole prawa zarówno przez uczniów jak i nauczycieli uczących w klasie

POWINNOŚCI WYCHOWAWCZE PRACOWNIKÓW SZKOŁY

Każdy pracownik szkoły kieruje się dobrem ucznia

Obowiązkiem każdego pracownika szkoły jest natychmiastowe reagowanie na dostrzeżone dobro i zło w szkole jak i poza nią.

Pozytywne zachowania uczniów powinny być szeroko promowane.

Zastrzeżenia do zachowania uczniów pracownicy mają obowiązek zgłaszać do wychowawcy klasy.

Reagowanie i powiadamianie wychowawcy, dyrektora, innego nauczyciela o stwierdzonym niszczeniu mienia szkolnego.

Zadaniem każdego pracownika szkoły jest także czuwanie nad prawidłowym stylem spędzania przerw przez uczniów.

VIII. WYCHOWAWCZE TREŚCI ZAWARTE W STATUCIE I REGULAMINIE SZKOLNYM

IX. ZASADY WSPÓŁPRACY WYCHOWAWCZEJ Z RODZICAMI

- Pedagogizacja rodziców w zakresie realizacji potrzeb ich dziecka, z uwzględnieniem okresu rozwoju
- Uczenie rodziców komunikatu „ja” w odniesieniu do dziecka
- Rodzice mają obowiązek uczestniczyć w zebraniach zorganizowanych przez wychowawcę klasy lub dyrekcję szkoły, prelekcjach poświęconych zagadnieniom wychowawczym
- Rodzice mają obowiązek zawiadamiania wychowawcy o nieobecności ucznia, stałego kontaktu z wychowawcą w trudnych sytuacjach wychowawczych
- Rodzice powinni dbać o odpowiedni strój i wygląd dziecka
- Rodzice powinni zgłaszać dyrekcji, wychowawcom, pedagogom szkolnym zauważone formy przestępczości wśród uczniów
- Rodzice ponoszą odpowiedzialność finansową za umyślne zniszczenia i kradzieże dokonane w szkole przez ich dzieci
- Rodzice winni uczestniczyć w pracach, imprezach i uroczystościach na rzecz klasy i szkoły.

(Program współpracy rodziców ze szkołą – w załączeniu)

X. ZASADY FUNKCJONOWANIA SAMORZĄDU UCZNIOWSKIEGO

1. Samorząd Uczniowski tworzą wszyscy uczniowie Zespołu Szkół.
2. Ich reprezentację stanowi Rada Samorządu Uczniowskiego, która działa w dwóch zespołach: szkoły podstawowej i gimnazjum.
3. Każdy zespół ma opiekuna wybranego w tajnym głosowaniu spośród nauczycieli uczących odpowiednio w szkole podstawowej i gimnazjum.
4. Zasady organizacji samorządu, zakres zadań i form działalności oraz tryb wyłaniania przedstawicieli określa regulamin Samorządu Uczniowskiego.

XI. FORMY PRACY WYCHOWAWCZEJ

1. Utrwalanie i rozwijanie tradycji szkolnych poprzez organizowanie imprez i stałych **uroczystości szkolnych**, do których należą:
 - 1/Rozpoczęcie roku szkolnego.
 - 2/Ślubowanie uczniów klasy I.
 - 3/Pasowanie na ucznia gimnazjum.
 - 4/Dzień Edukacji Narodowej.
 - 5/Dzień Patrona.
 - 6/Święto Niepodległości.
 - 7/Spotkania przed wigilią przy opłatku w ostatnim dniu przed feriami świątecznymi.
 - 8/Zabawa karnawałowa.
 - 9/Dzień samorządności.
 - 10/Święto 3 Maja.
 - 11/Festyn szkolny.
 - 12/Międzynarodowy Dzień Dziecka.
 - 13/Pożegnanie absolwentów.
 - 14/Zakończenie roku szkolnego.
 - 15/Imprezy klasowe, takie jak: dzień chłopca, dzień kobiet, dzień babci, dzień dziadka, dzień matki, dzień ojca i inne.

2. Budzenie świadomości historycznej i poczucia tożsamości narodowej i regionalnej poprzez uwzględnienie w pracy wychowawczej rocznic **ważnych wydarzeń historycznych**, takich jak Powstanie Wielkopolskie, napasć na Polskę 1 i 17.09.1939 r., wydarzenia czerwcowe 1956 r. i inne.
3. Wzbogacanie treści wychowawczych o pracę związaną z **patronem szkoły**.
 - 1/Obchody Dnia Patrona w rocznicę wyboru papieża Jana Pawła II - 16 października.
 - 2/Organizowanie konkursu wiedzy o papieżu oraz konkursów plastycznych i literackich.
 - 3/Eksponowanie hasła oraz gazetki poświęconej papieżowi na głównym holu.
 - 4/Nawiązanie i utrzymywanie stałej współpracy ze szkołami noszącymi imię Jana Pawła II.
 - 5/Wzbogacanie biblioteki o księgozbiór i filmy związane z patronem szkoły.
 - 6/Przybliżanie sylwetki papieża, jego nauki i roli historycznej na godzinach wychowawczych, lekcjach historii i religii.
 - 7/Wydawanie 1 raz w roku gazetki poświęconej patronowi szkoły.
4. Udział w 3-dniowych **rekolekcjach wielkopostnych** zgodnie z harmonogramem opracowywanym przez księdza proboszcza.
5. Rozwijanie zasad samorządności i demokracji poprzez **działalność Samorządu Uczniowskiego i organizacji uczniowskich**: PCK, Spółdzielni Uczniowskiej, a także poprzez organizowanie i działalność kół zainteresowań.
6. Wydawanie **gazetki szkolnej**.
7. Udział w **konkursach** szkolnych i pozaszkolnych ustalanych corocznie w planie pracy szkoły.
8. Organizowanie **wycieczek szkolnych** dostosowanych do wieku dziecka oraz do realizowanych z nim treści edukacyjnych i wychowawczych w celu ich uzupełnienia, poszerzenia i wspólnego przeżycia.

Plan wycieczek uwzględnia możliwość zaliczenia przez dzieci w kolejnych latach pobytu w szkole, wszystkich tras, wg następującego harmonogramu:

Gimnazjum

1. TRASA SZLAKIEM PAPIESKIM: **Kraków – Wieliczka – Ojców – Wadowice Oświęcim**
2. KASZUBY: **Szymbark – Lębork – Łeba – Kluki**
3. TRÓJMIASTO: **Gdańsk – Gdynia – Sopot**
4. GÓRY ŚWIETOKRZYSKIE: (**Jaskinia Raj, Ruiny zamku w Chęcinach, Muzeum H. Sienkiewicza, Muzeum J. Kochanowskiego w Czarnolesie**)
5. WARSZAWA: (Sejm, Muzeum Powstania Warszawskiego) - **Wilanów**
6. PODKARPACIE: **Kazimierz Dolny – Sandomierz - Łańcut**

Szkoła Podstawowa - klasy IV – VI

1. KASZUBY: **Szymbark – Lębork – Łeba – Kluki**
2. KARPACZ: (Śnieżka, Świątynia Wang) **Wrocław (Panorama) Książ (Zamek)**
3. **Toruń – Ciechocinek**
4. **Kruszwica – Ciechocinek – Malbork – Gniew**
5. **Gołuchów**
6. **Gdynia – Hel – Władysławowo**

Szkoła Podstawowa – klasy I – III

1. **Uzarzewo – Lednogóra - Dziekanowice**
2. **Nekla (Urząd Gminy, Policja, poczta)**
3. **Września (muzeum)**
4. **Gnieszno – Biskupin – Wenecja**
5. **Swarzędz – Poznań - Rogalin**